

Täysistunto

Torstai 5.6.2025 klo 16.00—17.40

2.5. Suullinen kysymys pitkäaikaistyöttömyydestä (Hanna Sarkkinen vas)

Suullinen kysymys SKT 94/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Seuraavaksi edustaja Sarkkinen.

Keskustelu

16.54 **Hanna Sarkkinen vas:** Arvoisa puhemies! Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikka on epäonnistunut. Se on epäonnistunut suhteessa hallituksen itselleen asettamiin tavoitteisiin, mutta se on epäonnistunut myös suomalaisten näkökulmasta, kun työttömyys, asunnottomuus ja köyhyys ovat kasvussa. Piti tulla 100 000 työllistä lisää, tulikin 80 000 työtöntä lisää. Hallituksen sosiaaliturvan leikkaamiseen keskittynyt työllisyyspolitiikka ei siis ole toiminut.

Erityisen huolissani olen pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta. Kun työttömyys pitkittyy, voi paluu työmarkkinoille olla hyvin vaikeaa. Suomen pitkäaikaistyöttömyys uhkaa nousta 90-luvun lama-ajan jälkeiselle ennätystasolle. Tilanne on niin paha, että pääministerin tulisi välittömästi kutsua aiheen tiimoilta koolle kriisikokous ja pohtia työvoimapolitiikkansa uudelleensuuntaamista. Mutta mitä vielä, hallitus suunnittelee jälleen uusia sosiaaliturvaleikkauksia.

Arvoisa puhemies! Kysyn pääministeriltä: mitä hallitus aikoo tehdä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi, vai ajatteletko todella, että ongelma ratkeaa [Puhemies koputtaa] ajamalla työttömät yhä syvemmälle köyhyyteen?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: [Wille Rydman nostaa kätensä ylös — Veronika Honkasalo: Pääministeri!] Pääministeri Orpo.

16.55 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on peruuttamaton näkemysero siinä, mistä ne työpaikat syntyvät. Me uskomme siihen, että ne syntyvät vain yrityksissä, yksityisellä sektorilla menestyvissä yrityksissä, [Välihuuto sosiaalidemokraattien ryhmästä] jotka uskaltavat investoida ja jotka uskaltavat palkata ihmisiä. Me olemme tehneet suuren määrän uudistuksia, jotka tähtäävät juuri tähän. Sen lisäksi me ollaan tehty uudistuksia sosiaaliturvaan, me kevennetään verotusta, jotta työtä kannattaa ottaa vastaan. Mutta nyt toimintaympäristö, jossa me ollaan — edustaja Sarkkinenkin ymmärtää varmasti sen — kun on tämä Ukrainassa jatkuva sota, kauppapolitiikan epävarmuus ja hyytyneet vientimarkkinat, johtaa vain siihen, että me olemme taantumassa. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Onkohan nyt vähän väärät keinot?] Mutta kun me saamme

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2025 vp

näillä uudistuksilla talouden kasvuun, niin tähän maahan syntyy työpaikkoja ja ihmiset saavat töitä, ja se on myöskin paras ja ainut ja kestävä lääke pitkäaikaistyöttömyyteen.

Mutta pitkäaikaistyöttömyys on vakava ongelma. Sen tähden me ollaan käyty hallituksen sisällä ja uuden työministeri Marttisen kanssa läpi tätä suurta ongelmaa, ja tulemme varmasti tekemään kaikkemme, [Puhemies koputtaa] jotta myöskin pitkäaikaistyöttömien tilannetta autetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Myönnän vielä edustaja Sarkkiselle toisen puheenvuoron. — Olkaa hyvä.

16.57 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä selvästi on ristiriitaa siinä, miten me näemme, että työllisyys paranee. Hallituksen linja perustuu siihen, että sosiaaliturvaa leikkaamalla ihmisille ilmestyy työpaikka — aivan kuin automaattisesti sillä, että tulot pienenevät, ihminen saisi jostain työpaikan tai hänelle tulisi työvoimatarpeita vastaava koulutus tai hänelle tulisi työkyky, jotta hän voisi ottaa työtä vastaan. Me emme usko siihen, että suomalaiset ovat vapaaehtoisesti työttömiä. Te ilmeisesti uskotte, koska te uskotte, että sosiaaliturvaa leikkaamalla ihmisille ilmestyy työpaikka. Arvoisa pääministeri, kysynkin teiltä: uskotteko te todella, että suomalaiset työttömät ovat vapaaehtoisesti työttöminä ja että suomalaiset pitkäaikaistyöttömät ovat valinneet köyhyyden ja yhteiskunnasta ulos sulkemisen, vai luuletteko, että kyse on työpaikkojen ja sopivien työmahdollisuuksien puutteesta tai kenties koulutusmahdollisuuksien puutteesta tai työkyvyn puutteesta? Jos te uskotte näin, niin silloin teidän työllisyyspolitiikkanne [Puhemies koputtaa] on pahasti virheellinen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Grahn-Laasonen. [Välihuutoja vasemmalta — Veronika Honkasalo: Pääministeri!]

16.58 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä hallituksen työllisyyspolitiikka lähtee siitä, että jokainen työkäinen ja työkykyinen suomalainen saisi töitä ja pääsisi töihin. Se on myös paras keino irti köyhyydestä ja irti myös lapsiperheköyhyydestä, että saamme työllisyyttä edistettyä tässä maassa, ja sen eteen tämä hallitus — väitän näin — tekee enemmän kuin yksikään hallitus todella pitkään aikaan. [Välihuutoja vasemmalta]

Se, mitä nyt tehdään, on se, että on näitä työllisyysuudistuksia, siis työmarkkinoiden uudistamista mutta myös sosiaaliturvan uudistamista työhön kannustavaan pohjoismaiseen suuntaan. Nämä vaikutusarviot, joihin viittaatte esimerkiksi työllisyyden osalta, ovat virka-arvioita, jotka on tehty meidän parhaalla virkaosaamisella.

Pitkäaikaistyöttömyys, niin kuin pääministeri totesi, on aito ongelma, ja siihen pitää Suomessa löytyä keinoja. Siitä syystä hallituksen käynnissä oleva sosiaaliturvan uudistaminen tällä yleistukimallilla tuo myöskin tähän ratkaisuja. Yksi ongelma on meidän nuorten työttömyys, [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Ette ole leikanneet vielä tarpeeksi!] koska tiedämme sen, että jo lyhytkin työttömyysjakso nuorella iällä saattaa johtaa pitkäaikaiseen syrjäytymiseen. Tähän pyrimme myöskin sekä toimeentulotuen kokonaisuudistuksella että yleistukiudistuksella löytämään ratkaisuja [Puhemies: Kiitoksia!] eli lisää niitä aktiivisia toimia, joilla saadaan ihmiset mukaan osallistumaan työelämään, kehittämään omaa osaamistaan ja ponnistamaan [Puhemies koputtaa] työelämään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2025 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.